

Egyre többen ismerik fel a „koppenhágai dilemmát” az EU-ban

Az Európai Parlament tagjai megvitatták a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok uniós keretéről szóló kezdeményezést. A Bizottság alelnöke, Frans Timmermans és a lett soros elnökség képviselőjének részvételével február 11-én az EP-képviselők arról vitáztak, hogy a tagállamok teljesítik-e kötelezettségeiket ezeken a területeken.

A csatlakozási feltételek részeként a tagállamoknak teljesíteniük kell a koppenhágai kritériumokat, amelyek kiterjednek az igazságszolgáltatás függetlensége és a kisebbségeknek biztosított egyenlő jogok kérdéseire is. A már uniós tagállamok esetében azonban nincs felülvizsgálat és a helyzetet az is nehezíti, hogy a Bizottságnak is korlátozottak a lehetőségei a szabálysértő tagállamokkal szemben.

A vitában Sogor Csaba is részt vett, aki fontosnak tartja, hogy az Európai Unió intézményei közül a Tanács és a Bizottság is foglalkozni kíván a tagállamokban felmerülő jogállamisággal kapcsolatos problémákkal. – *Itt a Parlamentben is számos kérdés kapcsán nyíltan elmondjuk a véleményünket, ám sajnos az eddigi tapasztalat azt mutatta, hogy a Bizottság kompetenciahiányra hivatkozva érdemben nem foglalkozott ezekkel a témákkal, a tagállamok képviselőiből álló Tanács pedig mindig is ózdkodott az egyes konkrét esetek vizsgálatától* – hangsúlyozta Sogor Csaba a vitában. Kisebbségi képviselőként arra is kitért, hogy amennyiben az alapvető jogokról kezdünk párbeszédet, akkor a Tanácsnak és a Bizottságnak nem csupán a tagállamok álláspontját kell meghallgatnia, hanem például az őshonos nemzeti kisebbségek panaszait is komolyan kell vennie.

Sogor Csaba hangsúlyozta: az őshonos kisebbségek védelmével kapcsolatos megoldások terén Görögországban, Franciaországban, Szlovákiában és Romániában van a legtöbb gond az EU-ban. Véleménye szerint az uniós testületek a tagállamokban előforduló legjobb gyakorlatok cseréjének ösztönzését is fel kell vállalják, még akkor is, ha egyes országok nem fognak ennek örülni. Sogor Csaba örömmel állapította meg, hogy a vita során egyre több EP-képviselő ismertte el az ún. „koppenhágai dilemmát” és többen is az Európai Unió határozottabb fellépését sürgették az emberi jogokkal és a jogállamisággal kapcsolatos kérdésekben.

Sogor Csaba a gyülekezési szabadság romániai korlátozásáról beszélt az EP-ben

Sogor Csaba a Marosvásárhelyen betiltott székely szabadság napi felvonulás kapcsán azt kérte az Európai Parlamentben: emlékeztessék Romániát is arra, hogy a gyülekezési jog korlátozása egyértelműen a nem demokratikus rendszerek bevett gyakorlata.

A márciusi strasbourgi plenáris ülésen napirendre került a 2013. évi éves jelentés az emberi jogok és a demokrácia helyzetéről a világban, amely Sogor Csaba szerint „*nagyon helyesen felhívja a figyelmet a gyülekezési és egyesülési jog szabad gyakorlásának fon-*

tosságára, és kéri a tagállamokat, hogy ítéljék el a gyülekezés és egyesülés szabadságának minden korlátozását.

A jelentésről március 11-én, szerda délután vitáztak a képviselők, melynek keretében az erdélyi politikai képviselő mondta: „*Az Európai Unió egyik tagállamában, Romániában éppen ezen a héten tiltottak be egy békés tiltakozó felvonulást pusztán azért, mert annak politikai céljaival, a felvetett problémákkal nem értettek egyet a hatalmon levő politikai szervezetek. A tiltakozás helyszíne ráadásul egy olyan, etnikailag vegyes lakosságú városban lett volna, amelyben pontosan 25 évvel ezelőtt erőszakos összetűzésekre került sor.*”

Az RMDSZ-es képviselő beszédében kihangsúlyozta, hogy a gyülekezési jog korlátozása egyértelműen a nem demokratikus rendszerek bevett gyakorlata. – *Jó lenne, ha erre emlékeztetnénk azt a Romániát is, amelynek hivatalos álláspontja, hogy a nemzeti kisebbségek problémáját példás módon rendezte – fogalmazott Sogor Csaba, aki szerint úgy tűnik, hogy ez a rendezés azt jelenti: a békés, demokratikus tiltakozás lehetőségétől is megfosztják a kisebbségeket.*

A Pogányvár romjainak feltárását tervezik a csíkrákosiak

A Pogányvárfeltárási és népszerűsítési lehetőségeiről szervezett szakmai találkozót Csíkrákos Polgármesteri Hivatala február 20-án a helyi kultúrotthonban. Régészeti szempontból történetével és környezetével együtt vizsgálva válnak értékké a falu határáról hétnyolc kilométer távolságban, a Hargita egyik dombján található „Pogányvár” romjai, melynek feltárása még idén elkezdődhet – hangzott el az eseményen.

A csíkrákosi Polgármesteri Hivatal Sogor Csaba európai parlamenti képviselővel közösen kezdeményezte a szakmai találkozót megszervezését, ahol Botár István csíkszeredai régész a vár történeti jelentőségét ismertette, míg Fazakas Szabolcs, a Székelyföldi Legendárium projekt ötletgazdája és kivitelezője annak közösségi szintű és turisztikai jellegű használatára hozott fel létező példákat.

– *Az a célunk, hogy a Pogányvár ne merüljön feledésbe, hanem hozzuk vissza a köztudatba, tárjuk fel a romokat és közösségi programokra használtsuk annak területét.* – mondta Császár Attila csíkrákosi polgármester, aki a tavalyi év végén kereste meg Sogor Csaba EP-képviselőt, hogy nyújtson segítséget a Pogányvárfeltárást célzó tervek megvalósításában.

Az RMDSZ-es képviselő a találkozón elmondta, szívesen kapcsolódott be ebbe a munkába, mert úgy véli, hogy nem csupán erkölcsi kötelességünk, hanem gazdasági szempontból is előnyös lehet a régi várromok felélesztése és használata. – *Az elmúlt évek során Csíkvacsárcsiban is támogattunk hasonló kutatásokat a Sándor-kúria területén, ahol jelentős 12. századi településre utaló nyomokat sikerült találni. Egy ilyen feltárás a falu számára is fontos, hiszen a közösség saját múltját, értékeit ismerheti meg alaposabban. Éppen ezért úgy gondolom, hogy a Pogányvár tekintetében is elengedhetetlen, hogy mindenekelőtt olyan régészeti ásatásokat kezdjünk el, amelyek lehetővé teszik, hogy pontos információkat gyűjtsünk az egykori várról* – magyarázta. Sogor Csaba szerint Csíkrákoshoz hasonlóan más székelyföldi településeknek is foglalkozniuk kellene az ilyen történeti jellegű várromok feltárással és konzerválásával, hiszen ezek újjáélesztése és összehangolása bekapcsolódást jelenthet az európai turisztikai vérkeringésbe is.

A jelenlévők egyetértettek abban, hogy már idén nyáron érdemes lenne hozzákezdni a munkálatokhoz, első lépésként a lakótorony körüli ásatások elvégzéséhez, majd ennek függvényében tovább lehet tervezni a Pogányvár romjainak turisztikai körforgásba való bevonását.

A kisebbségi nyelvek védelméről tanácskoztak az EP-ben

Az európai kisebbségi nyelvek jövőjéről érkeztek az Európai Parlament brüsszeli székhelyén. A Nyelv, identitás, hatalom címmel február 24-én, kedden megszervezett konferencia házigazdái Sógor Csaba erdélyi, Jill Evans walesi és Herbert Dorfmann dél-tiroli képviselők voltak.

Az anyanyelv hivatalos napja alkalmából szervezett esemény a szakmai, civil és politikai szféra részvételével zajlott. Sógor Csaba RMDSZ-es európai parlamenti képviselő a rendezvény keretében elmondta: az erdélyi magyar közösség számára is nagyon fontos az, hogy a kisebbségi és regionális nyelvek védelméért az Európai Néppárt parlamenti frakciója is egyre hangsúlyosabban fellép. *- A világon körülbelül 6 ezer nyelvet beszélnek, ebből 3 ezer veszélyeztetett nyelvnek számít. A megdöbbentő azonban az, hogy ezek közül ha-*

vonta két nyelv tűnik el – ismertette Sógor Csaba a globalizáció és megnövekedett migráció következtében kialakuló lesújtó adatokat. Azonban arra is kitért, hogy mindezek ellenére európai statisztikák azt igazolják, hogy az Európai Unióban erősödik a regionális öntudat, ez pedig kedvez a regionális nyelvek erősödésének is.

Az RMDSZ-es képviselő szerint a nyelv megőrzésében a legfontosabb szerepe az egyénnek és a közösségnek van, azonban a civil szféra és a politikum feladata, hogy ott, ahol ez az igény él, ott felelősséget vállaljon és lehetősége szerint támogatást nyújtson.

Az eseményen jelen volt **Kántor Zoltán**, a budapesti Nemzetpolitikai Kutatóintézet vezetője, aki a külhoni magyarok helyzetéről számolt be. **Sebahattin Abdurrahman** a görögországi törökök nyelvi jogairól, **Rudi Janssens**a Belgiumban lévő jó példákra, **Paul Videsott** a dél-tiroli ladin közösség helyzetéről, illetve **Hannes Wilhelm-Kell** a szláv nyelvet beszélő szorbok nyelvhasználati lehetőségeiről tartott ismertetőt, **Johan Häggman** többnyelvűségi szakértő pedig ajánlásokat fogalmazott meg a téma kapcsán.

A rendezvényen összegzőképp elhangzott, hogy egy közösség politikai, gazdasági fejlődése elképzelhetetlen a nyelvi jogok biztosítása nélkül, melyre leginkább a kulturális és/vagy területi autonómiák jelentenek megnyugtató választ.

Idejében fel kell készülnünk az új uniós pályázati ciklus kiírásaira

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap önkormányzatokra vonatkozó várható kiírásait ismertették pályázati szakértők a háromszéki polgármesterek körében.

A Falufejlesztés európai pénzalapokból elnevezésű tájékoztató jellegű rendezvényt, amelyre február 19-én az árközi tanulmányi központban került sor, Sógor Csaba európai parlamenti képviselő kezdeményezte, szakmai partnerségben a RegioConsult Pályázati és Befektetési Tanácsadó Vállalattal, illetve együttműködve az RMDSZ Háromszéki Területi Szervezetével.

Az RMDSZ erdélyi képviselője elmondta, a találkozó célja, hogy a 2014-2020-as időszakban várható, önkormányzatoknak szóló pályázati lehetőségekről tájékoztatást nyújtson. *- A következő költségvetési ciklus pályázati lehetőségei még kidolgozás alatt állnak, de már körvonalazódik, hogy mire lehet számítani. Úgy vélem rendkívül fontos, hogy idejében felkészüljünk ezekre, annak érdekében, hogy az erdélyi magyar falvak is több pénzt tudjanak lehívni falufejlesztésre és közösségfejlesztő célokra az újabb pályázati időszakban –* fejtette ki a képviselő.

A 2007-2013-as pályázati ciklusban rendelkezésre álló európai forrásokat 2015 végéig költetheti el Románia. Banu Gabriela és Ilyés Szabolcs pályázati szakértők szerint az ország jelenleg 50-60%-ban használta fel ezeket a pénzalapokat. *- Ha év végéig elérjük a 70%-os kihasználtságot, akkor még mindig 9 milliárd eurót ott hagyunk az EU költségvetésében. Magyarország és Lengyelország példája mutatja, hogy nem lehetetlen elérni a 90%-ot sem. Ehhez kellene felzárkoznunk a következő időszakban –* ma-

gyarázta Ilyés Szabolcs. Kitért arra, hogy Románia rendelkezésére az újabb periódusban közel 42 milliárd euró áll majd, ez majdnem 10 milliárd euróval több az előző időszak költségvetéséhez képest.

A pályázati szakértők részletesebben ismertették a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap 7.2-es és 7.6-os várható kiírásait, amelyeket véleményük szerint az önkormányzatoknak érdemes figyelemmel követniük. Előző az alapinfrastrukturális beruházásokat finanszírozza, utóbbi a kulturális örökség védelmével kapcsolatos fejlesztésekre nyújt európai forrásokat.

A román pályázati rendszer a következő időszakban nem csak tartalmilag változik, hanem szerkezeti szempontból is átalakul. Ilyés Szabolcs szerint mindenképpen üdvözlendő az a változás, hogy az eddigi 8-10 helyett három intézmény foglalkozik majd a pályázatok bonyolításával, amely némileg egyszerűsíti a bürokratikus folyamatokat. A háromszéki polgármesterek is annak fontosságát hangsúlyozták, hogy átláthatóbbá kellene tenni a rendszert, egy ilyen intézkedés ugyanis biztosan növelné a pályázási kedvet. Ennek kapcsán Sógor Csaba elmondta: a polgármesterek által jelzett aggodalmakat igyekszik az európai parlamenti eszközökkel élve Brüsszelben is szóvá tenni.

Európai ütemterv készül a nyelvi sokszínűség védelméért

A nyelvi sokszínűség védelmét hangsúlyozza és a különböző nyelvek támogatása céljából készít ütemtervet a Network to Promote Linguistic Diversity (NPLD) elnevezésű európai szintű hálózat. A szervezet február 5-én az Európai Parlament brüsszeli székhelyén mutatta be a nyelvek védelmét szorgalmazó tervezetét, amely kapcsán októberig tartó konzultáció-sorozatot indítanak.

Sógor Csaba a European Roadmap for Linguistic Diversity (Európai Ütemterv a Nyelvi Sokszínűségért) nevet viselő dokumentum-tervezet ismertetése során elmondta, kiemelt jelentőségű ez a tervezet, hiszen egyaránt fellép mind a nemzeti, mind pedig a regionális, a kisebbségi, a veszélyeztetett és a bevándorló kisebbségek nyelvi védelméért. A dokumentum-tervezet előkészítése két éve indult, és az Európai Parlament által 2013 szeptemberében elfogadott, a veszélyeztetett nyelvek védelmére vonatkozó jelentésére épül, amely szükségszerűnek tartja a kisebbségi nyelvek fennmaradásának állami és közösségi támogatását, illetve a nyelvi jogok megerősítését.

Sógor Csaba szerint a dokumentum egyik fontos kitétele annak tudatosítás, hogy a kisebbségi nyelvek nem hátrányt, hanem többletet jelentenek a társadalmi és gazdasági fejlődés során.

-Számunkra, kisebbségi közösségek számára nagyon fontos, hogy ez az ütemterv elkészüljön és érvénybe lépjen, hiszen a legsérülékenyebb helyzetben levő nyelvek, mint a regionális, kisebbségi vagy veszélyeztetett nyelvek megőrzését is hangsúlyozza. Kimondja, hogy az Európai Uniónak és intézményeinek bátorítaniuk kell a tagállamokat, hogy támogassák ezeket a nyelveket a hivatalos elismerését és használatát, hogy nemzeti szinten is erősítsék meg a nyelvi jogokat – magyarázta a képviselő az erdélyi magyar közösség számára is fontos paragrafusokat.

A European Roadmap for Linguistic Diversity-ről az elkövetkezendő hónapokban széles körben tartanak konzultációt, a végső változatának bemutatását pedig 2015 októberében tervezik. Az ütemterv életbeléptetése 2016-ban várható, célkitűzéseit pedig 2019-ig tervezik megvalósítani. Az NPLD 2018-ban elkezdene a dokumentum hatásának, az elért eredményeknek a felülvizsgálatát.

Kiadja: Sógor Csaba,
ENP Képviseletcsoport
E-mail: office@sogorcsaba.eu
Web: www.sogorcsaba.eu
www.facebook.com/
sogor.csaba.MEP